

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๔๐๔/๒๕๕๐๔๖๖

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

สวต 3/358
312๐55
13.454

๒๗ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่ง
สาธารณรัฐเกาหลีกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง
ราชอาณาจักรไทย เพื่อความร่วมมือด้านพลังงานปรมาณู

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. (Draft) Memorandum of Understanding between the Korea Institute of
Nuclear Safety of the Republic of Korea and the Office of Atoms for
Peace, the Ministry of Science and Technology of the Kingdom of
Thailand for Atomic Energy Cooperation
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๑๐๐๕
ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔
๓. (ร่าง) บันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่ง
สาธารณรัฐเกาหลีกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อความร่วมมือด้านพลังงานปรมาณู

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ขอเสนอเรื่อง
ขออนุมัติการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลี
กับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อความร่วมมือ
ด้านพลังงานปรมาณูเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่าง
ประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยซึ่งกำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ แห่งสาธารณรัฐเกาหลี (The Korea
Institute of Nuclear Safety of the Republic of Korea (KINS)) ได้เสนอความร่วมมือมายังสำนักงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ โดยการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่ง
สาธารณรัฐเกาหลีกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย
เพื่อความร่วมมือด้านพลังงานปรมาณู (Memorandum of Understanding between the Korea
Institute of Nuclear Safety of the Republic of Korea and the Office of Atoms for Peace,
the Ministry of Science and Technology of the Kingdom of Thailand for Atomic Energy
Cooperation) (รายละเอียดปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยจะร่วมมือกันในการพัฒนาและใช้พลังงาน

๒ / นิวเคลียร์...

นิเวศลิยร์เพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติภาพ บนหลักการของความเสมอภาค การปฏิบัติต่างตอบแทน และผลประโยชน์ร่วมกัน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้ข้อบังคับกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องและไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร...” ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ เพื่อความร่วมมือด้านพลังงานปรมาณู จึงเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติและสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลี มีแผนการลงนามร่างบันทึกความเข้าใจ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ แต่เนื่องจากกระบวนการพิจารณาความร่วมมือมีหลายขั้นตอน ทำให้ไม่สามารถลงนามได้ตามกำหนด ปัจจุบัน สถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลี พร้อมจะลงนามและให้ความร่วมมือตามขอบเขตที่กำหนดไว้ โดยอยู่ระหว่างการรอผลการพิจารณาจากฝ่ายไทย จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน และภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะได้กำหนดแผนงานความร่วมมือในอนาคตต่อไป

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญ

ร่างบันทึกความเข้าใจ มีขอบเขตความร่วมมือทางเทคนิค และกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ เช่น กฎหมาย กฎเกณฑ์ มาตรฐานด้านความปลอดภัย แนวทางปฏิบัติที่ออกโดยหน่วยงานกำกับดูแล

๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา และการฝึกอบรมความปลอดภัยทางนิวเคลียร์

๓) การป้องกันรังสีและการเตรียมการรองรับเหตุฉุกเฉิน

๔) การทบทวนความปลอดภัย การประเมินค่าและการประเมินสถานปฏิบัติการทางนิวเคลียร์

๕) การออกแบบและการดำเนินโครงการ และระบบด้านการเฝ้าติดตามต้นกำเนิดรังสีและสิ่งแวดล้อม

๖) ขอบเขตอื่นๆ ตามที่คู่สัญญาอาจทำความตกลงร่วมกัน

๔.๒ ข้อเท็จจริงกับข้อกฎหมาย

๑) ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๒) สำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่มีสาระเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓) ขั้นตอนการปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันเป็นไปตามแนวทางการดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลในฐานะประเทศสมาชิกของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศที่ประเทศไทยถือปฏิบัติ โดยไม่เป็นการกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศแต่อย่างใด นอกจากนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๐๘ สามารถรองรับพันธกรณีภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ดังนั้น จึงไม่ต้องการออกกฎหมายฉบับใหม่หรือแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ เพื่อให้เป็นไปตามร่างบันทึกความเข้าใจ

๔.๓ ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ความเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจ สรุปได้ดังนี้

๔.๓.๑ กระทรวงการต่างประเทศ ไม่มีข้อขัดข้องในสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่าเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๔.๓.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๔.๓.๓ ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเป็นการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมทางด้านเทคนิคและวิทยาศาสตร์ เพื่อการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ ซึ่งการดำเนินการความร่วมมือของคู่ภาคีดังกล่าวจะอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของภาคีแต่ละฝ่าย ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และหากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในร่างบันทึกความเข้าใจ ได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่มีอยู่ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพันโดยการลงนามตามที่ร่างบันทึกความเข้าใจ กำหนด อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัย โดยส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย อนึ่ง ต้องคำนึงด้วยว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหกของรัฐธรรมนูญฯ

๔.๓.๔ เสนอปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับภาษาไทย เพื่อให้สอดคล้องกับภาษาอังกฤษ

(รายละเอียดปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

ในการนี้ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลีกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อความร่วมมือด้านพลังงานปรมาณู เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่มิได้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขต

๔/พื้นที่...

พื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา แต่อย่างไร

นอกจากนี้ ได้ดำเนินการปรับแก้ไข (ร่าง) บันทึกความเข้าใจ ฉบับภาษาไทย ตามข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศเรียบร้อยแล้ว (รายละเอียดปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๕.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ แห่งสาธารณรัฐเกาหลีกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อความร่วมมือด้านพลังงานปรมาณู ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำที่มีใช้สารัตถะสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหารือร่วมกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมายเพื่อพิจารณาดำเนินการแทนคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๕.๒ อนุมัติการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว โดยมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นผู้ลงนาม

๕.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นผู้ลงนาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

สำนักบริหารจัดการด้านพลังงานปรมาณู

โทรศัพท์ ๐-๒๕๖๙-๐๕๔๗

โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๓๐๑๓